

Κριτηρίου περιείχε ρήτρα με την οποία απειλούνταν πρόστιμο 100 F, σε περίπτωση που ο τότε ενάγων, πεθερός του Ιώζεφ Κουν, ή οι απόγονοί του κινούσαν πάλι δικαστικό αγώνα για την ίδια υπόθεση (μορφή δεδικοσμένου). Όπως προκύπτει και από τις επόμενες σχετικές αποφάσεις, δεν τηρήθηκε αυτή η ρήτρα, ίσως διότι η παρουσία τοπικών πληρεξουσίων δικηγόρων καθιστούσε υποχρεωτική την εφαρμογή του τρανσυλθανικού και του σαξονικού δικαίου, τα οποία δεν φαίνεται να αναγνώριζαν τέτοιου είδους ρήτρες². Είναι πιθανό, ότι το Κριτήριο δώρησε πιο λυσιτελές να προχωρήσει στην εκδίκαση της διαφοράς, αντί να εμπλακεί σε δικονομικές και νομικές αμφισβητήσεις των δικηγόρων, εφ'όσον και η εναγομένη δεν προέβαλε σχετική ένσταση.

στ. 10 Η προδεσμία των έξι εβδομάδων προβλεπόταν από το τρανσυλθανικό δικονομικό δίκαιο³.

1. Βλ. αν Μέρος Γ΄, εγγρ. 62 (1744), που είχε καταχωρισθεί από τον Ι. Αδάμη.
2. Πρβλ. Ι. Αδάμη, *Σύνταγμα Νόμων Πολιτικῶν, και Σαξονικά Στατοῦτα*, παντού.
3. Πρβλ. τη συνήδη έκφραση των αποφάσεων «...κατὰ τὸν νόμον τοῦ Βηλαετιοῦ...», παντού στους κώδικες.

113

1766/VI/22

978/φ 53v

χ. Παλαιολογία Δημητρίου

Απόφαση οριστική. Ενέχυρο. Αντικειμενική ευθύνη προστήσαντος. Ευθύνη του ενεχυρούχου δανειστή (και του διαδόχου του) για τη χειροτέρευση του πράγματος. Αποζημίωση του κυρίου.

// 1766 τῇ 22 Ἰουνίου

²/ Ἐπροτεστολοῖσεν ἡ Σάφτα κατζίβέλα ζητῶντας ἀπὸ τὴν ³/ Χατζήδενα τοῦ Χατζῆ Πέτρου ἓνα ὑποκάμισο ὅπου τό (εἶ)χεν ⁴/ ἀφήση σημάδι τοῦ μακαρίτη Χατζῆ Νίκου πρὸ 3 χρόνους ⁵/ διὰ 5 μαριάσια τό ὁποῖ<ο> μετὰ τὸν θάνατόν του ἀπόμ(ει)νεν ⁶/ (εἶ)ς τὴν Χατζήδενα καί (εἶ)ς τό ἀναμεταξύ τό ἔκλεψεν μία ⁷/ δουλεύτρια καί τό ἐφόρεσεν< > ὅθεν ἡ κατζίβέλα ζ(ει)τῇ ⁸/ τό ὑποκαμισό της κενούριον. τό ὁποῖον βλέποντάς το τό ⁹/ ἐξετήμισάμεν νά ἄξιζεν κενούριον τό πολλύ, F 6 "– ¹⁰/ ὅθεν ἀποφασίζωμεν νά τῆς δ(εἶ)δῃ ἡ Χατζήδενα μαριασία ¹¹/ 9 καί νά πέρνη ἡ κατζίβέλα τό ὑποκάμισον¹ ὀπίσω ¹²/ καὶ ἔστω (εἶ)ς ἑνδ(ει)ξιν.

¹³⁻¹⁸/ Θωμᾶς βελλεράς νῦν προεστὼς mr, Μανικάτης· σαφράν(ος) mr, Ἰωάννης. τζήνγγ(ου) mrφ, Πέtkος. Πέτρου [χ. Ι. Τζήνγγου], Ἰωάν(νης)

ἀδάμη *τηρ*, γιάννης. Μαβρωδῇ *τηρ* [χ. Ι. Τζήγγου], Παλαιολόγης Δημητρί(ου) ἐπίτροπος τοῦ καπετάν(ου) *τηρ*.

στ. 9-10 Η αξία της πουκαμίσας εκτιμήθηκε για 14 μαριάσια. Η αποζημίωση, δηλαδή, ισούται με το υπόλοιπο της αξίας της μετά την αφαίρεση του χρέους, για το οποίο είχε δοθεί το ενέχυρο².

1. Αναγνωρίζεται επομένως η αντικειμενική ευθύνη του προστήσαντος, διαδόχου του δανειστή, για την πράξη του προστηθέντος, βλ. ΕΚΣ, σ. 184 και σημ. 115.
2. Άρα, η ισοτιμία του ουγγρ. φιορινίου με το μαριάσικο ήταν τότε περίπου 0,43 F=1 μαριάσι (πρβλ. και αν. Μέρος Β', εγγρ. 9).

114

1766/VI/22

978/φ 54r

χ. Παλαιολόγη Δημητρίου

χ. Θ. Βελλερά (στ. 17-23)

Απόφαση της Κ για τη σύναψη και διαχείριση δανείου. Πρόταση του ατομικού έναντι του συλλογικού συμφέροντος.

Νομική φύση της Κ.

// [[I766 τῇ 22 Ἰουνί(ου)

²/ Ἐσυναθροίσθημεν ἅπαντες οἱ ὁμνεγμένοι καὶ ὄλλοι ἢ ἐξοτέρᾳ ³/ στοχαζόμενοι διὰ τὸ κοινόν ὄφελ(ος) τῆς κομπανίας μας, καὶ ὁμί⁴/λῶντες εὐρέδη εὐλογον παρὰ πάντων ἡμῶν νὰ πάρωμεν δανι⁵/κά μερικά ἄσπρα ἕως νέμτζικὰ φιορίνια δέκα χιλιάδες⁶ / μέ τὸ νὰ μᾶς τὰ ἐπρόσφεραν μερικοὶ ἄρχοντες μέ τὸ διάφο⁷/ρόν τους πρ(ός) 6/100. ὅθεν ἐσυμφώνησάμεν, ἀπὸ ὅσον διάφορον μᾶς ἤ⁸/δελαν ῥίζη¹ πέρνοντάς τα μέ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ, πρῶτον μὲν ⁹/ νὰ πληρώνωμεν τὸ διάφορον χρονικῆς. ἔπειτα ὅσα ἤδελαν ¹⁰/ περισσέυση νὰ τὰ χρειάζωμέσθαι² (εἰ)ς χρ(εῖ)αις ἀναγκαίαις τῆς ¹¹/ κομπανίας μας τὴν δὲ ἐπιστασίαν τῶν αὐτῶν ἀσπρῶν νὰ τὴν ¹²/ ἔχη ὁ τυχόν προεστὼς κατὰ καιροῦς μαζί μέ ἄλλους τρ(εῖ)ς ἐκλεγ¹³/μένους πραγματευτάς· γράφωμεν καὶ αὐτό, τὸ πῶς ἀπὸ τὰ ἄνωθεν ¹⁴/ ἄσπρα ὅποι(ος) συναδελφός ἤδελεν ζητίση δανοικὰ νὰ τοῦ δί¹⁵/δωνται, ὅμως μέ σήγουρον κηφ(ει)λημέν. αὐτό ἐνω(εῖ)ται κοινῶς ¹⁶/ (εἰ)ς κάθε ἕναν ὁποῦ ἤδελεν ζητήση ἢ πλούσιος (εἶ)ναι ἢ πτωχός ¹⁷/ καὶ ἔστω (εἰ)ς ἐνδ(ει)ξην καὶ ἀσφάλ(ει)αν. τέλ(ος) πάντων ἐρχάμενοι ¹⁸/ μέσα ἢ ἐξωτέρᾳ καὶ ἀνακατεύοντας μερικά λόγια καὶ λέγων¹⁹/τας ὅτι ἀλέως δὲν (εἶ)ναι τρόπος πάρεξ νὰ μοιρασθοῦν διὰ νὰ ²⁰/ ἔχουν ὅλοι διάφορον, καὶ ὅχι ἢ